

Літературне читання

Діагностувальна робота: читання вголос.
Дмитро Кузьменко «Чим корова не собака»
Д.Кузьменко «Чим корова не собака».

Дата: 20.12.2024

Клас: 4-Б

Урок: читання

Вчитель: Таран Н.В.

Тема. **Діагностувальна робота: читання вголос за Анатолієм Давидовим «Ескулапова змія». Дмитро Кузьменко «Чим корова не собака»**

Мета: перевірити володіння повноцінною навичкою читання, вміння аналізувати прочитаний текст, визначати фактичний зміст, тему, основну думку, пояснювати причинно-наслідкові зв'язки; продовжувати знайомити учнів з творами сучасних українських письменників та поетів; досліджувати та аналізувати прочитане, визначати головну думку, головних героїв; збагачувати словниковий запас, розширювати світогляд учнів; виховувати любов до рідного слова.

Працювати час настав.
Тож часу дарма не гаймо,
Роботу швидше починаймо.

Діагностувальна робота: читання вголос

Прочитай уважно текст вголос за 1 хв.

Ескулапова змія

Прогулюючись лісом, дівчатка побачили на пеньку гадюку. Розповіли хлопцям, а ті відразу за палиці — й до пенька. А там пусто. Довго над дівчатками кепкували.

— Хлопці, гадюка на підвіконні! — почувся раптом крик на шкільному подвір'ї.

Що тут зчинилося! Лише Ігор не розгубився й пошпурив у гадюку кашкетом. На галас прибігла вчителька біології Тетяна Романівна. Вона тривожилася, чи нікого не вкусила змія. Старшокласники обдивилися всі закутки, але гадюки не знайшли.

— Хіба ти не помітив, куди вона сховалася? — спитав Павлик Ігоря.

— На тополю залізла, — тихо промовив Ігор.

— Чому ж хлопцям не сказав? — здивувався Павлик.

— Вони б її вбили. А гадюки — тварини корисні. Колись моєму дідусеві допомогли ліки, зроблені з гадючої отрути. Пропоную спіймати цю гадюку, посадити в акваріум, годувати її, а як хтось захворіє — самим лікувати людей.

— А як отруту братимемо? — поцікавився Павлик.

— Береш гадюку нижче голови, підсовуєш їй склянку, гадюка кусає скло і випускає кілька крапель отрути. Знаєш, яка вона дорога!

Хлопці подалися до тополі. Гадюка спускалася на землю. Та помітивши небезпеку, сховалася у дуплі.

— Вистежили? — почувся голос Тетяни Романівни.

Хлопці розповіли про свої наміри.

— А я хотіла віднести її в ліс. Ліки виготовляють на заводах, де знають, як це робити. Інакше хворому можна зашкодити.

— Тихіше! — застеріг Павлик. — Вилазить.

— Не бійся! — усміхнулась учителька. — Змії майже глухі, але в них чудові зір і нюх. Змії відчують тепло, яке випромінюють живі істоти, і таким чином знаходять їх.

Учителька розповіла, що це лісовий полоз, або ескулапова змія. Рідкісний плазун добре приручається. У давнину римляни тримали їх удома і навіть брали із собою в походи.

Античні народи називали бога лікування Ескулапом. Зображали його дідусям з палицею, яку обвиває змія. Дочку Ескулапа, Гігію, вони теж малювали зі змією, яка щось п'є із чаші. Від імені дівчини пішов термін «гігієна».

Чаша з гадюкою стала символом медицини. Вважають, що зображена змія є лісовим полозом. Тому його ще називають ескулаповою змією.

(303 слова)   За Анатолієм Давидовим

1. Визнач, який текст ти прочитав?

А казка;

Б легенда

В оповідання

2. Де відбувалися описані події?

А у полі, у музеї;

Б у лісі, у школі;

В на луках, у лікарні

3. Що зробив Ігор, коли діти побачили змію на підвіконні?

А зачепив її палицею;

Б покликав учительку;

В пошпури́в у неї кашкетом

4. Від якого імені утворився термін гігієна?

А Ескулап;

Б Гігія;

В Змія

5. Що стало символом медицини?_____

6. Віднови послідовність подій у творі. Простав числа в порожні клітинки.

_____ Учителька розповіла дітям про лісового полоза.

Дівчатка прогулювалися лісом.

_____ Лише Ігор не розгубився.

_____ Учителька тривожиться, чи нікого не вкусила змія.

Старшокласники обдивилися всі закутки.

Ігор і Павлик планують добувати зміїну отруту.

7. Допиши речення.

Ігор не сказав хлопцям, куди зникла змія, тому що

---

8. Запиши, що цікавого ти дізнався (-лася) з твору «Ескулапова змія».

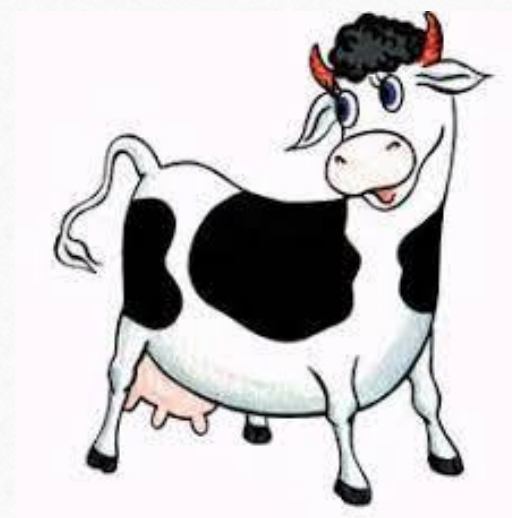

Мовленнєва розминка. Відтвори звуки, які видають тварини

Як кричить осел?

Як мукає корова?

Як гарчить собака?

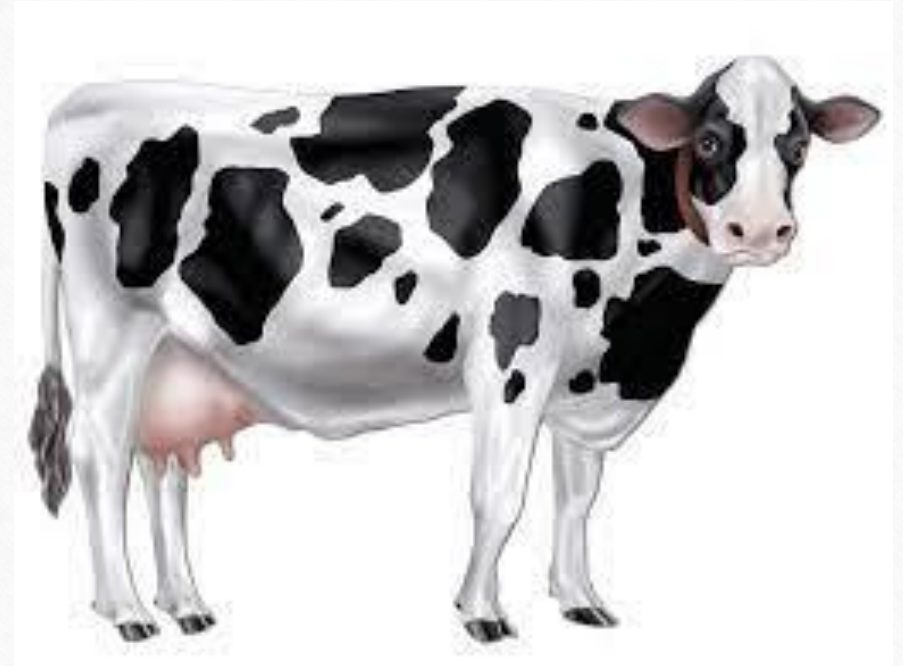

Як виє вовк?

Корівонька чорненька,
молочко біленьке.
Рано-вранці в середу
Пригнав Прокіп череду.
А корови в череді
Рябі, чорні та руді.

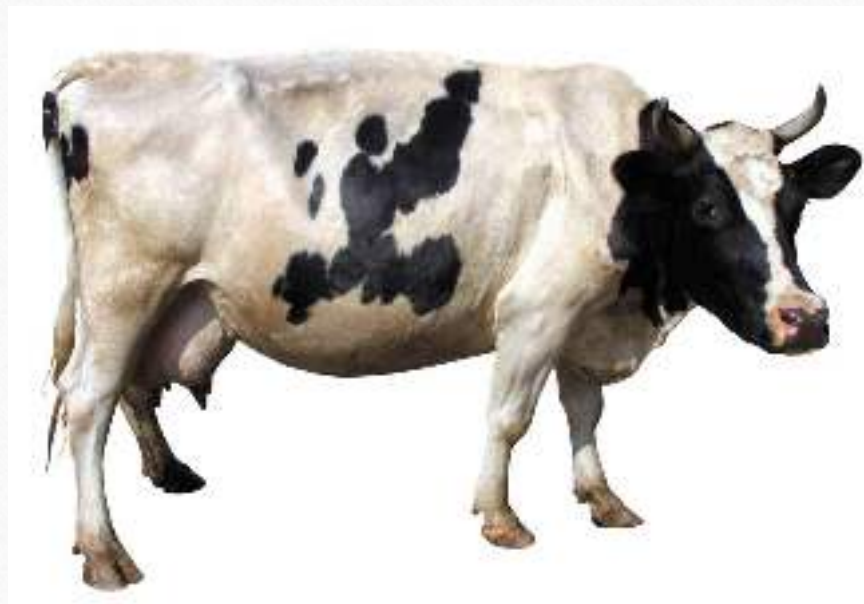
Невеликий за обсягом художній твір,
написаний прозою, називають
оповіданням.

В оповіданні автор описує здебільшого
одну подію із життя одного або кількох
персонажів.

Відгадайте загадки

Хто пасеться на лужочку
Товстобокий, наче бочка?
Любить сіном ласувати,
Молочко дає малятам.
— Будьте, му-му-му, здорові
І подякуйте **.КОРОВІ**

Відгадайте загадки

Вірний друг у мене є,
Мені лапу подає.
Заглядає щиро в очі,
Мовби щось сказати хоче.
Замість слів лиш чути: “Гав”,
Всіх котів порозганяв.
Хто скажіть цей розбишака,
Знають всі, що це **СОБАКА**

Біографічна довідка

Дмитро Кузьменко (Кузько Кузякін)
Народився 12 травня 1984 року. Має дві вищі освіти: педагогічну й журналістську. КМС із велосипедного туризму. Працював редактором та ілюстратором кількох дитячих журналів («Пізнайко», «Професор Крейд», «Артек»). Проілюстрував 11 книжок для українських і зарубіжних видавництв. Автор книжок «Зубасті задачки» («Видавництво Старого Лева»), «Росли груші на вербі!» (журнал «Радуга»). Кузько Кузякін, Євгенія Доброва «Кожен може стати принцесою»

Моло́чні
поро́ди
ко́рів

Прочитай правильно

Міськвнó

Прочитай правильно

Спóнсор

Прочитай правильно

Стінгазета

Прочитай правильно

Перфо́рманс

<https://www.youtube.com/watch?v=9-CQtL2TrOc>

Чим корова не собака (уривок)

Одного разу я перестав бути відомим художником. Щоправда, першу мені довелося ним стати. Не аж таким відомим, щоб на всю країну. І навіть не на все місто. А так, лише в школі. Правда, малювати я ніколи не любив. Мені тільки собаки добре вдавалися. А люди, дерева і все інше – не дуже. Я більше любив грати у футбол. І майструвати з татом на дачі шпаківні.

Та якось між школами оголосили конкурс малюнків на тему «Молочні породи корів у побуті очима дітей». Тема химерна, ніхто не сперечається. Навіть наша Оленочка Петрівночка сказала:

- Тема якась химерна. Їм що там, геть нічого робити у міськвно?!

Але потім з'ясувалося, що головний спонсор конкурсу – директор молочної фабрики. І тоді всі подумали, що тема, мабуть, усе ж таки дуже корисна для юного покоління, повчальна. А коли дізналися, що головний приз – холодильник для шкільної їдальні, та ще й із сенсорним екраном і виходом в інтернет, у школах закипіла робота. Директори закотили рукави піджаків і дали завдання завучам. Завучі закотили рукави светрів і дали завдання вчителям. Учителі закотили рукави сорочок і дали завдання дітям. А дітям не залишалося нічого іншого, як узятися до малювання незалежно від рукавів.

Я теж узявся, хоч малювати не любив. Що вдієш, як треба?
Корови в побуті, корови в побуті ... Але ж у нас не було жодної корови. Ще й молочної. На балконі її тримати, чи як?
Корови мені не вдавалися. Тому я намалював собаку й прилаштував їй роги.

А щоб це якимось боком пришпанделити до побуту, дописав у куточку «ми-и-и-и-и!» Ніби вона мукає, але не «му», а «ми». Проблеми з вимовою. Так і віддав малюнок на конкурс.

А він узяв і переміг!

Приїхав до нас директор молочної фабрики. Всю школу на лінійку вивели. Скрізь квіти, бантики, музика гримить. І ось так перед усіма вручили мені, тобто школі, холодильник із сенсорним екраном. І ящик кефіру. На додачу:

- Бачите, панове діти, - каже молочний директор, - який молодець серед вас є! Таку корову гарну намалював. І як же ж тему тонко впіймав! Розумничок!
- Усі заплескали. Я зрадів, бо що мав робити. І мої тато з мамою також. І вчителька.

- Що ж це я в тобі художнього таланту раніше не розгледіла? Тепер виправлюсь, - пообіцяла Олена Петрівна після лінійки.
- І я став відомим художником. Не аж таким відомим – тільки в нашій школі.

А вчителька свого слова дотримала. Тільки свято якесь на нові – вона одразу до мене. Малюй-но, мовляв, стінгазету. А малювати ж я ну геть не любив... Майже рік мучився з тим малюванням.

Аж якось директорка викликала до себе нашу вчительку.

- Олено Петрівно, - звернулася вона, - а що, це у вас на стінгазетах завжди самі собаки: і на День учителя, і на Новий рік, і до Тижня математики?
- Ну, це в нас ... - почервоніла вчителька, - це в нас художній задум такий, концепція. Майже перформанс.

Директорка не знала, що таке перформанс, а тому нічого не відповіла.

Та Олена Петрівна зрозуміла, що краще надалі не доручати мені малювати газет. Перформанс перформансом, а зайвий раз до директорки ходити не хочеться. Хай далі хтось інший, не такий концептуальний, малює.

Так і минула моя слава. Спершу я трохи засмутився. Собаки ж мені класнючі вдавалися. Але то таке. Тепер же в мене й часу більше вільного з'явилося, щоб із татом на дачу їздити. От-от завесніє, шпаки прилетять – готуватися час! Сила-силенна справ!

Молочні породи корів
— корови, які дають
молоко, а не
виросшуються для м'яса.

Міськвно — скорочено
від «міський відділ
народної освіти» -
державна установа, яка
керує школами міста.

Спонсор —
благодійник: людина чи
організація, яка надає
грошову допомогу.

Стінгазета —
саморобка газета, яку
розміщують на стіні.

Перформанс — вид
сучасного мистецтва,
дуже коротка, яскрава
вистава.

Поміркуйте і дайте відповідь

Що добре вдавалося малювати хлопчику?

Про що оголосили в школі?

Який головний приз за перемогу в конкурсі?

Кого намалював хлопчик?

Поміркуйте і дайте відповідь

Що сталося з малюнком?

Чому вчителька не доручала
хлопчикові малювання стінгазет?

Яка головна думка оповідання?

**Виконай діагностувальну роботу:
читання вголос (відеозапис читання
за 1 хв, фотозвіт перевірної роботи)**

Хрестоматія с. 88-91

Прочитай текст.

Тестування

[https://wordwall.net/play/56696/497/
288](https://wordwall.net/play/56696/497/288)

**Відео виконаної роботи надсилай на
освітню платформу Human.**

Бажаю успіхів у навчанні!

Рефлексія «Світлофор настрою». Перейдіть дорогу, використавши пропуск у вигляді цеглинки LEGO.

Все було просто!

Мені довелося докласти зусилля.

Мені нічого не вдалося!

